

Forsvaret, kriminalomsorgen og Norsk Folkehjelp står på karriereplanen for de seks uker gamle valpene av rasen belgisk fårehund. Anne skal bli hjemmeverende avlshund, men hjemmearbeidende er politisk korrekt også som et yrke å regne når du må ta deg av en bunt med viltre valpekull. Det vet hundeeier Bjørnar Gyberg, som jobber i Forsvarets Hundeskole. Det er de som blant annet utdanner narkotikahunder, bombehunder, minesøkerhunder, militære patruljehunder og varslingshunder.

Nå er han hos dyrlegene ved Agder dyreklinikk for å teste alle de syv valpene til hundemor Jannicke, eller Tutta, som hun oftest blir kalt.

Det er første kullet hennes, derav navnevalgene hvor alle syv navnene begynner på -A. Hva de kommer til å bli hetende når de forlater redet, er opp til eieren.

Pysete små. Klynk og pip høres fra undersøkelsesbenken når dyrlege Camilla Lilleholt har tatt frem sprøyta. Noen av valpene gir ikke en lyd fra seg når nåla stikkes i huden, mens andre lider med høy lyd.

Forskjellige som brødre og søstre er, har hundene ulik smerteterskel.

– Den rasen er litt tøffe, men like vi-mete som valper flest. De må holdes fast og noen hyler bare fordi de blir holdt fast i nakkeskinnet. Det er en utfordring å håndtere alle syv samtidig

«Hunder kan læres opp til å lukte seg fram til nedgravde miner»

når de løper rundt beina dine, sier Camilla Lilleholt.

Hun prøver å unngå å bli altfor oppgagnad på leggen.

Liker å jobbe. Belgisk fårehund er en fellesbetegnelse for fire rasevarianter. Det eksisterer således ikke en enkelt hundrase med denne betegnelsen.

– De er avlet på bruk, ikke på utseende som mange raser primært er, sier Lilleholt.

Hundene er sterke. Biter i beina til dyrlegen og eieren med små, spisse tenner.

– De er veldig snille. De er bare ivrige, sier Lilleholt.

Hun gir dem valpevaksine og id-merke og en generell helsesjekk.

– De skal selges til forsvaret og politiet og kanskje ut av landet, så det er greit for kjøperen å vite at varen er i orden, sier Lilleholt.

Hundene liker å jobbe. De er smarte og har mye energi i kroppen. De blir rastløse uten jobb. Derfor egner de seg så bra til å være arbeidshunder.

Lukter miner. Planene lå allerede klare for disse små krabatene da de lå inni magen til mamma Tutta. Agderposten

skal følge dem et stykke på veien gjennom dyrlegene på Myrene.

En av valpene skal til Norsk Folkehjelp. Hundene her begynner opplæringen som små valper i et globalt avls- og treningssenter for minehunder i Sarajevo i Bosnia-Hercegovina, som er anerkjent som et av de beste minehund-sentrene i verden.

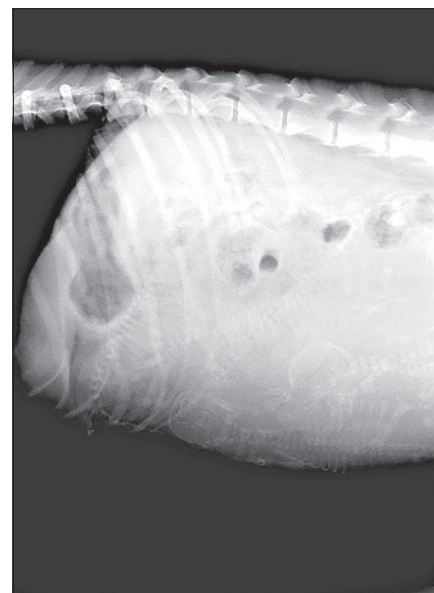
– Hunder kan læres opp til å lukte seg fram til nedgravde miner og ueksplodert ammunisjon. Hundene kan finne en mine som ligger så langt nede som seks meter under bakken eller miner som har ligget så lenge som 40 år. Hundenes imponerende lukteevne gjør dem i stand til å finne en mine hele 20 ganger raskere enn en minerydder med metallsøker, forteller dyrlege Lilleholt.

Tåler mer. Når de er 18 måneder gamle, er hundene ferdige med opplæringen ved senteret i Sarajevo, og de som har blitt godkjent sendes ut på oppdrag over hele verden.

– Når man velger ut en hundrase ser man etter egenskaper man trenger hos en arbeidshund, sier Lilleholt.

«Mallen», som er kallenavnet til denne typen belgisk fårehund, likner ganske mye på den mer kjente Schäferen.

– De som gjerne vil ha «Maller», mener de er spesielt godt egnet på grunn av at den har høy motivasjon for å jobbe og derfor tåler varmen godt, for eksempel i land som Afghanistan. «Mallen» har linjer som er avlet frem for arbeid og er brukt mer som tjeneste-

SJU SMÅ: Røntgenbilde av hundemor Tutta en uke før de syv valpene ble født.

hunder enn familiehunder. Jaktadferdene er naturlig sterke, som danner grunnlaget for jobben hun skal gjøre, samtidig som de er kontrollerbare nok til å trene og ha i arbeid, presiserer hundeeier Gyberg.

Skal bli sportshund. – Nedover i Europa er det mange forskjellige konkurranseformer innenfor hundesport hvor mallen er sterk representert. Adele skal bli sportshund i Norge, sier Gyberg.

Mallen har også bevist seg verdig som patruljehund i politi og forsvar, ikke bare i Norge. Den er ekstremt eksplosiv og intensiv i alt den gjør og elsker jobben sin.

– All treningen man gjør bygger på at hunden gjør det som lønner seg, presiserer hundeeieren.

Nå gjenstår det bare å se om Are består utdanningen ved Forsvarets Hundeskole.

PS! En av tispene ble overkjørt og døde en stund etter at denne reportasjen ble laget.

Matfar Torbjørn Gyberg har hatt sønnens valper i hus siden fødselen. Nå følger han dem til sjekk, vaksine og id-merking.

KONTAKT OSS

Har du dyrespørsmål du ønsker å få svar på i denne spalten eller bilder av deg og kjæledyret ditt, skriv til dyrlegene@agderposten.no Husk navn både på kjæledyret og deg!